

Askeleet passiivi-infran  
yhteiskäytön prosesseihin

## Eva-Lisa Karlsson

### Projektinjohtaja

Helsingin kaupunki  
Kaupunkiympäristön toimiala  
Liikenne- ja katusuunnittelupalvelu



## Passiivisen infran yhteiskäytön prosessit ja tulevien tarpeiden ennakointi



Traficomın tutkimuksia ja selvityksiä  
Traficom's forsknings-rapporter och utredningar  
Traficom research reports  
XX/2023

### SISÄLLYS

1. Selvityksen tausta, tavoitteet ja rajaukset .....	3
2. Lainsäädäntötausta ja -tilanne.....	4
3. Passiivisen infran yhteiskäytön prosessien ja toimintatapojen nykytila.....	4
4. Passiivisen infran yhteiskäytön prosessit .....	6
4.1    Prosessin vaiheet ja määritelmät.....	6
4.2    Suunnitteluvaihe .....	7
4.2.2 Yhteiskäytön esteet (kriittiset pisteet).....	8
4.2.3 Yhteiskäyttöön kannustavia tekijöitä .....	8
4.3    Saatavuuden selvittäminen.....	9
4.3.1 Yhteiskäytön sovitut toimintaperiaatteet ja pelisäännöt .....	9
4.3.2 Yhteiskäytön esteet (kriittiset pisteet).....	9
4.3.3 Yhteiskäyttöön kannustavia tekijöitä .....	9
4.4    Yhteiskäyttöpöytä, yhteiskäyttöpöytä vastaus ja yhteiskäytöstä sopiminen .....	10
4.4.1 Yhteiskäytön sovitut toimintaperiaatteet ja pelisäännöt .....	10
4.4.2 Yhteiskäytön esteet (kriittiset pisteet).....	10
4.4.3 Yhteiskäyttöön kannustavia tekijöitä .....	10
4.5    Infraomaisuuden yhteiskäytön aloittaminen, ylläpito ja päättäminen .....	11
4.5.1 Sovitut toimintaperiaatteet ja pelisäännöt .....	11
4.5.2 Yhteiskäytön esteet (kriittiset pisteet).....	11
4.5.3 Yhteiskäyttöön kannustavia tekijöitä .....	11
5 Tulevien tarpeiden ennakointi .....	12

# Passiivisen infran yhteiskäytön vaiheet



1.

## Suunnittelu

Yhteiskäytön ja -rakentamisen mahdollisuuksien selvittäminen.

2.

## Saatavuuden selvittäminen

Alueen verkkotoimijoiden kartoittaminen ja kysely olemassa olevan passiivisen infran saatavuudesta.

3.

## Yhteiskäyttöpyynnön tekeminen ja siihen vastaaminen

Kirjallinen pyyntö infran omistajille fyysisen infrastruktuurin komponentin yhteiskäytöstä. Pyyntöön on vastattava kirjallisesti.

4.

## Yhteiskäytöstä sopiminen

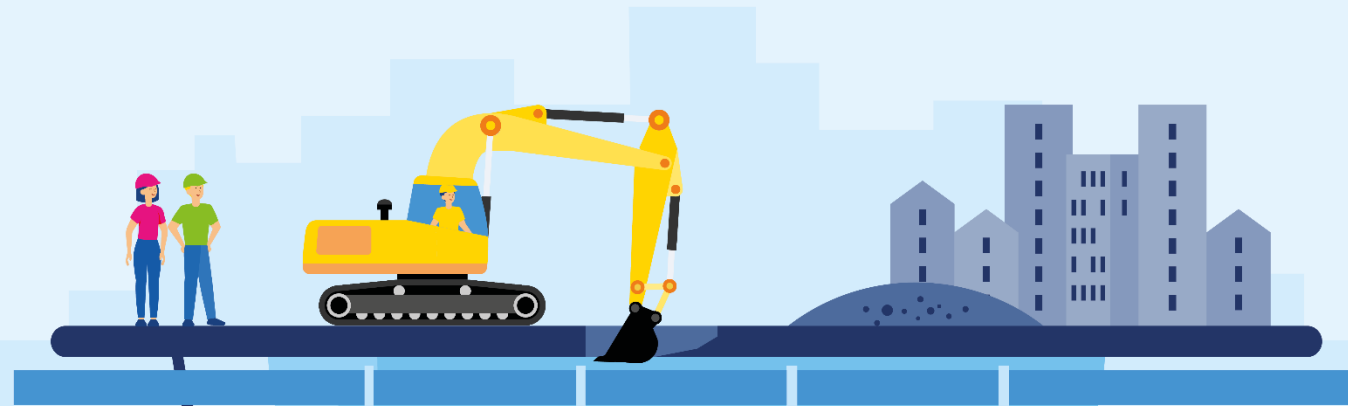
Passiivi-infran yhteiskäytön vastuista ja velvoitteista sopiminen. Passiivi-infran omistaja voi kieltäytyä myöntämästä käyttöoikeutta, jos sille on yhteisrakentamislain mukainen peruste.

5.

## Infraomaisuuden yhteiskäyttö, ylläpito ja päättäminen

Yhteiskäytön toteuttaminen ja päättäminen sovitulla tavalla.

# Näin onnistut passiivisen infran yhteiskäytössä



## 1. Tee tiivistä yhteistyötä

Yhdessä tunnistan ja sovitat osapuolten tarpeet ja toimintatavat yhteen. Hankkeisiin ja sopimiseen on hyvä nimetä aina omat yhteyshenkilöt.

## 2. Varaa aikaa suunnitteluun

Huomioi passiivi-infran yhteiskäyttö, kun pohdit infrarakentamisen vaihtoehtoja. Huomioi jokaisen organisaation omat suunnittelu- ja päätösaikataulut.

## 3. Arvioi ja ennakoi mahdollisuuksia

Tutustu erilaisiin passiivisen infran komponentteihin eri verkkotyypeissä ja arvioi niiden soveltuvuutta oman infrasi sijoittamiseen.

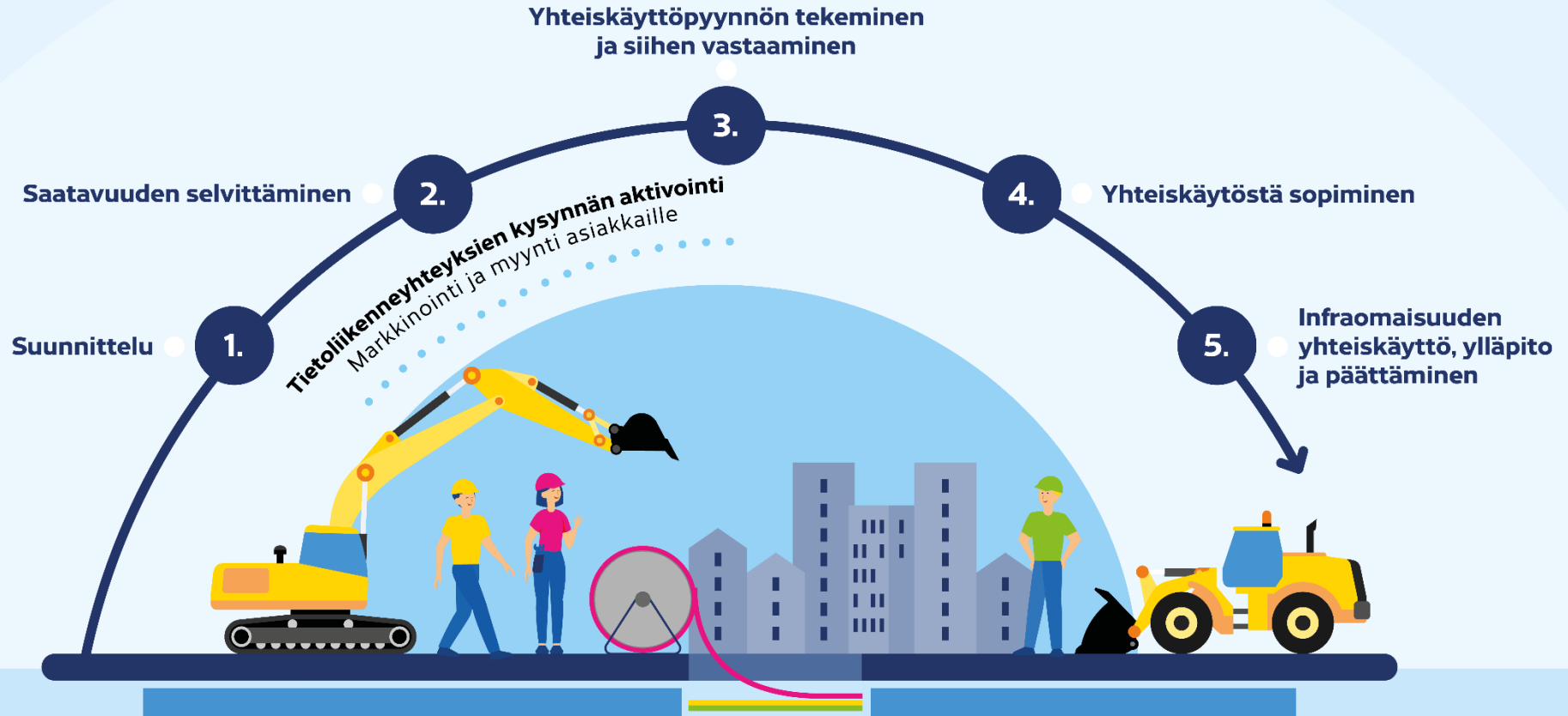
## 4. Selvitä saatavuus

Verkkotoimijoilla on velvollisuus kertoa tietoa yhteiskäyttöön soveltuvasta passiivi-infrasta. Hyödynnä Verkkotietopiste.fi-palvelua.

## 5. Huomioi erilaiset toimintatavat ja lainsäädäntö

Passiivisen infran yhteiskäytöstä sopimiseksi toimijoilla on erilaisia käytäntöjä. Vakiintunutta yhtä toimintatapaa ei siis välttämättä ole. Muista myös, että yhteisrakentamislaki asettaa yhteiskäytölle velvoitteita.

# Näin onnistut passiivisen infran yhteiskäytössä



## Tee tiivistä yhteistyötä

Yhdessä tunnista ja sovitat osapuolten tarpeet ja toimintatavat yhteen. Hankkeisiin ja sopimiseen on hyvä nimetä aina omat yhteyshenkilöt.

## Varaa aikaa suunnitteluun

Huomioi passiivi-infran yhteiskäyttö, kun pohdit infrarakentamisen vaihtoehtoja. Huomioi jokaisen organisaation omat suunnittelu- ja päätösaikataulut.

## Arvioi ja ennakoi mahdollisuuksia

Tutustu erilaisiin passiivisen infran komponentteihin eri verkkotyypeissä ja arvioi niiden soveltuvuutta oman infrasi sijoittamiseen.

## Selvitä saatavuus

Verkkotoimijoilla on velvollisuus kertoa tietoa yhteiskäyttöön soveltuvasta passiivi-infrasta. Hyödynnä Verkkotietopiste.fi-palvelua.

## Huomioi erilaiset toimintatavat ja lainsäädäntö

Passiivisen infran yhteiskäytöstä sopimiseksi toimijoilla on erilaisia käytäntöjä. Vakiintunutta yhtä toimintatapaa ei siis välttämättä ole.

Muista myös, että yhteisrakentamislaki asettaa yhteiskäytölle velvoitteita.